

**แผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากวาตภัย
ของสำนักงานเขตหนองแขม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘**

อ้างอิง

๑. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐
๒. แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐

๑. สถานการณ์

วาตภัยหรือภัยจากพายุลมพัดแรงเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นเนื่องมาจากพายุหมุนเขตร้อน เช่น ดีเปรสชัน พายุโซนร้อน พายุไต้ฝุ่น เป็นต้น หรืออาจเกิดขึ้นจากพายุฤดูร้อน ซึ่งส่วนใหญ่แล้วจะเกิดระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายนของทุกปี โดยพายุฤดูร้อนจะเกิดในช่วงที่มีลักษณะอากาศร้อนอบอ้าวติดต่อกันหลายวันแล้วมีกระแสอากาศเย็นจากความกดอากาศสูงในประเทศจีนพัดมาปะทะกัน ทำให้เกิดฝนฟ้าคะนองมีพายุลมแรงและอาจมีลูกเห็บตกได้ จะทำความเสียหายในบริเวณที่ไม่กว้างนัก ประมาณ ๒๐ – ๓๐ ตารางกิโลเมตร ภัยจากพายุลมแรงนั้นอาจจะนำความเสียหายให้กับอาคารบ้านเรือนต้นไม้ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ เช่น ป้ายโฆษณา หรือสิ่งที่มีลักษณะด้านหรือปะทะลม เป็นต้นหากอาคารบ้านเรือนป้ายโฆษณาหรือสิ่งก่อสร้างนั้นมีส่วนหนึ่งส่วนใดของโครงสร้างที่มีลักษณะไม่มั่นคงแข็งแรงเพียงพอสำหรับต้านทานสภาวะลมแรงได้ อาจจะทำให้อาคารบ้านเรือน ป้ายโฆษณาหรือสิ่งก่อสร้างนั้นเกิดการหัก โคนล้ม หลุด ปลิวและพังทลายลงมาทำความเสียหายและความรุนแรงของวาตภัยหรือภัยจากพายุลมพัดแรงนั้นเป็นภัยตามธรรมชาติเป็นสิ่งที่อาจคาดการณ์ได้ยาก ผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไรอาจยากที่จะหาค่าตอบหรือคาดคะเนได้ แต่ด้วยการใช้องค์ความรู้ทางวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีก็อาจมีเพียงพอที่จะทำให้สามารถประเมินหรือการคาดการณ์ได้สำหรับการเตรียมความพร้อมหรือการกำหนดมาตรการเพื่อการป้องกันในกรณีต่างๆ ที่อาจเป็นไปได้ (worstcase scenario) อย่างเหมาะสมอย่างครอบคลุมเหตุการณ์ทุกกรณี ซึ่งจะช่วยลดความรุนแรงภัยอันตรายลงจึงเป็นสิ่งที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องในแต่ละด้านต้องตระหนักคิดคำนึง พิจารณาเหตุผลและให้ความสำคัญเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอในการป้องกันภัยอันตรายผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นซึ่งจะนำความเสียหายมาสู่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน

ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมการป้องกันและบรรเทาภัยจากวาตภัยที่อาจเกิดขึ้น จึงได้ทำแผนปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากวาตภัยสำนักงานเขตหนองแขม ประจำปี ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการเตรียมความพร้อมและปฏิบัติงานร่วมกันอย่างบูรณาการช่วยบรรเทาความเสียหายหรือลดความสูญเสียที่อาจเกิดจากวาตภัย

๒. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อรณรงค์ประชาสัมพันธ์การป้องกันและบรรเทาภัยจากวาตภัยของสำนักงานเขตหนองแขม ประจำปี ๒๕๖๘ ให้ประชาชนในพื้นที่สำนักงานเขตหนองแขม มีความรู้และทราบถึงอันตรายจากภัยต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความตระหนัก และร่วมเฝ้าระวังไม่ประมาท

๓.๒ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานเขตหนองแขมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เขตหนองแขม เตรียมพร้อมในการปฏิบัติภารกิจตามแผนฯ

๓. นิยามศัพท์

วาทภัย หมายถึง ภัยที่เกิดขึ้นจากพายุลมแรง จนทำให้เกิดความเสียหายแก่อาคาร ป้าย โฆษณาบ้านเรือน ต้นไม้ และสิ่งก่อสร้างที่มีลักษณะปะทะกับลม สำหรับในประเทศไทยวาทภัยหรือพายุลมแรง มีสาเหตุมาจากปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ได้แก่ พายุหมุนเขตร้อน, พายุฤดูร้อน, ลมวง (เทอร์นาโด)

คลื่นพายุซัดฝั่ง หมายถึง คลื่นซัดชายฝั่งขนาดใหญ่ซึ่งเกิดขึ้นจากความแรงของลมพายุ หมุนเขตร้อนที่เคลื่อนตัวเข้าหาฝั่งโดยปกติแล้วจะมีความรุนแรงมากในรัศมีประมาณ ๑๐๐ กิโลเมตร และอาจเกิดสภาวะคลื่นซัดชายฝั่งขนาดใหญ่เมื่อศูนย์กลางพายุหมุนนั้นอยู่ห่างมากกว่า ๑๐๐ กิโลเมตร ได้ในบางกรณี ซึ่งจะขึ้นอยู่กับระดับความรุนแรงของพายุหมุนและสภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ชายฝั่งทะเล

อาคาร หมายถึง สิ่งก่อสร้างต่างๆ ตามที่กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารได้กำหนดไว้ให้มีลักษณะ เป็นอาคาร ได้แก่ ตึก บ้าน โรงเรือน ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน สะพาน ป้ายโฆษณา เป็นต้น ที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ โดยจำแนกตามลักษณะทางกายภาพ ได้แก่ อาคารสูง อาคารขนาดใหญ่ พิเศษ อาคารขนาดใหญ่ เป็นต้น และจำแนกตามลักษณะการใช้ ได้แก่ ใช้เพื่อเป็นที่อยู่อาศัย พาณิชยกรรม การศึกษา สำนักงาน หรือใช้เพื่อเก็บวัตถุอันตราย วัตถุไวไฟ เชื้อเพลิง สารเคมี เป็นต้น

อาคารถล่ม หมายถึง อาคาร สิ่งก่อสร้างซึ่งได้รับความเสียหาย ส่วนของโครงสร้างพังทลาย และเกิดการถล่มลงมาบางส่วนหรือทั้งหมดจากการปรากฏการณ์มรสุมหรือพายุลมพัดแรง

ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

รองผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ หมายถึง ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ผู้อำนวยการกลาง หมายถึง อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

รองผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร

ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร หมายถึง ผู้อำนวยการเขต

ผู้บัญชาการเหตุการณ์ หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจในการบัญชาการในพื้นที่เกิดเหตุ ผู้อำนวยการ สั่งการ ตลอดจนควบคุมภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย หรือได้รับมอบหมาย

อาสาสมัคร หมายถึง อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.)

เจ้าพนักงาน หมายถึง ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในพื้นที่ต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๔. ระดับความรุนแรง และการจัดการสาธารณภัย

การปฏิบัติตามระบบการบัญชาการเหตุการณ์ โดยรวมอำนาจสั่งการแบบรวมศูนย์เรียกว่า “Single Command” เพื่อแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนและความล่าช้าในการปฏิบัติ โดยมีผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident commander) ในแต่ละระดับตามความรุนแรงของสาธารณภัย เป็นผู้อำนวยการสูงสุดและมีองค์กรรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ ดังนี้

ระดับ	การจัดการสาธารณภัย	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๑	สาธารณภัยขนาดเล็ก	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้อำนวยการเขต) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยสำนักงานเขต
๒	สาธารณภัยขนาดกลาง	ผู้อำนวยการกรุงเทพมหานคร (ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) เข้าควบคุมสถานการณ์	กองอำนาจการป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยกรุงเทพมหานคร (กอปภ.กทม.)

ระดับ	การจัดการสาธารณสุข	ผู้มีอำนาจตามกฎหมาย	องค์กรรับผิดชอบ
๓	สาธารณสุขขนาดใหญ่	ผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณสุขแห่งชาติ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) เจ้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณสุขแห่งชาติ (บกปภ.ช.)
๔	สาธารณสุขขนาด ร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรี หรือ รองนายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เจ้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทา สาธารณสุขแห่งชาติ (บกปภ.ช.)

๕. ขั้นตอนการปฏิบัติ

สำนักงานเขตหนองแขม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เตรียมพร้อมรับสถานการณ์การเกิดภัย
จากवादภัย ดังนี้

๕.๑ ก่อนเกิดภัย (ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป)

๕.๑.๑ ฝ่ายปกครอง

- จัดทำแผนการเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์वादภัย ประจำปี ๒๕๖๘
เพื่อปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาภัยจากवादภัยสำนักงานเขตหนองแขม ประจำปี ๒๕๖๘ และรองรับภารกิจ
ตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๗๐

- ติดตามสถานการณ์การพยากรณ์อากาศของกรมอุตุนิยมวิทยา ตลอด ๒๔ ชั่วโมง
- ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนให้ประชาชนในพื้นที่เตรียมการป้องกันและบรรเทาภัย

จากवादภัย

- จัดเตรียมความพร้อมของกำลังสมาชิก อปพร. พร้อมอุปกรณ์ให้การสนับสนุน

การปฏิบัติงานกู้ภัย

- สำรวจพื้นที่ที่มีความเสี่ยงซึ่งอาจได้รับผลกระทบต่อการเกิดवादภัยรวมทั้งจัด

เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนถึงข้อปฏิบัติตนขณะเกิดवादภัย

๕.๑.๒ ฝ่ายโยธา

- ตรวจสอบความมั่นคงของอาคารสถานที่ ป้ายโฆษณา สิ่งก่อสร้าง รวมทั้ง
ตรวจสอบ ความมั่นคงแข็งแรงของป้ายโฆษณา

- ขุดลอกคูคลอง ท่อระบายน้ำ กำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ เพื่อช่วยเร่งระบายน้ำ

๕.๑.๓ ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ สำรวจตัดแต่งกิ่งไม้และต้นไม้ที่อาจ
ก่อให้เกิดอันตรายจากवादภัย

๕.๑.๔ ฝ่ายเทศกิจ จัดเตรียมอุปกรณ์สื่อสารให้มีความพร้อมเหมาะสมกับการใช้งานอยู่

เสมอในสถานการณ์

๕.๒ ขณะเกิดภัย

๕.๒.๑ ฝ่ายปกครอง

- จัดตั้งกองอำนวยการร่วมเพื่ออำนวยการและควบคุมสั่งการในที่เกิดเหตุ
- จัดกำลังสมาชิก อปพร. เข้าช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการกิจ
- ประสานหน่วยงาน/ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมปฏิบัติการกิจตามแผน

๕.๒.๒ ฝ่ายโยธา จัดกำลังเจ้าหน้าที่หน่วย BEST พร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร และยานพาหนะ เข้าร่วมสนับสนุนการปฏิบัติการกิจ และช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๕.๒.๓ ฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ จัดกำลังเจ้าหน้าที่ พร้อมเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักร และยานพาหนะ เข้าร่วมสนับสนุนการปฏิบัติการกิจ และช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๕.๒.๔ ฝ่ายสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

- ประสานโรงพยาบาลและศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่ ให้จัดหน่วยแพทย์ และพยาบาลเคลื่อนที่ พร้อมยารักษาโรคและเวชภัณฑ์ ออกให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย

- ดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นจากสาธารณภัย

- จัดเจ้าหน้าที่พร้อมยารักษาโรคและเวชภัณฑ์ ร่วมออกให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๕.๒.๕ ฝ่ายเทคนิค

- จัดเจ้าหน้าที่พร้อมวิทยุสื่อสารและยานพาหนะประจำกองอำนวยการร่วม

- ปิดกั้นมิให้ผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณสถานที่เกิดสาธารณภัย

- เตรียมสถานที่รองรับการอพยพ และดำเนินการอพยพผู้ประสบภัยไปยังพื้นที่

ดังกล่าว

- จัดระเบียบการจราจร และดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ประสบภัย

๕.๓ ภายหลังที่ภัยผ่านพ้นไปแล้ว

๕.๓.๑ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายโยธา ประเมินความเสียหาย พร้อมสรุปรวบรวมการให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยแจ้งให้สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยทราบ เพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือต่อไป

๕.๓.๒ ฝ่ายโยธา และฝ่ายเทคนิค ดำเนินการบังคับตามกฎหมายกับเจ้าของอาคารที่กระทำผิดกฎหมายควบคุมอาคาร จนทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น และรวบรวมข้อมูลรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

๕.๓.๓ ฝ่ายปกครอง และฝ่ายพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม จัดเจ้าหน้าที่ออกประชาสัมพันธ์เพื่อฟื้นฟูสภาพจิตใจ และสร้างความเชื่อมั่นในการให้ความช่วยเหลือของทางราชการต่อผู้ประสบภัยอย่างเต็มที่

๕.๓.๔ ฝ่ายโยธา และฝ่ายรักษาความสะอาดและสวนสาธารณะ ดำเนินการฟื้นฟูและบูรณะซ่อมแซมความเสียหาย และรวบรวมข้อมูลรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

๕.๓.๕ ฝ่ายทะเบียน และฝ่ายโยธา จัดเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบสภาพอาคาร หากพบว่าได้รับความเสียหายมากจนไม่มีสภาพเป็นอาคารแล้ว ให้แนะนำเจ้าของอาคารดำเนินการแจ้งรื้อถอนต่อนายทะเบียน ภายใน ๑๕ วัน พร้อมทั้งให้นำสำเนาทะเบียนบ้านคืนแก่นายทะเบียนด้วย

๖. คำแนะนำในการประสานงาน

๖.๑ แผนนี้มีผลบังคับใช้และเริ่มปฏิบัติตั้งแต่วันที่นี้เป็นต้นไป

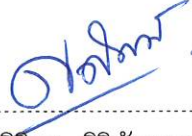
๖.๒ ผู้บังคับบัญชาของทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องรับผิดชอบในการตรวจสอบกำลังพล ยานพาหนะ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนซัพพลายการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

๖.๓ เมื่อเกิดอุบัติเหตุในพื้นที่เขต ให้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบก่อน เพื่อประเมินสถานการณ์แล้วดำเนินการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาตามขั้นตอนและขีดความสามารถของหน่วยงาน และรายงานผู้บังคับบัญชาทราบทุกกระยะ

๗. การบังคับบัญชา

๗.๑ การบังคับบัญชา ให้ทุกฝ่ายปฏิบัติตามแผนนี้ ขึ้นตรงกับสายการบังคับบัญชาปกติ

๗.๒ ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจเพื่อเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ภัย ตั้งอยู่ ณ ฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตหนองแขม ทำหน้าที่ติดตามสถานการณ์ การปฏิบัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด และรายงานผลการปฏิบัติให้ผู้บริหารทราบ

ลงชื่อ..... ..... ผู้เสนอแผน
(นางสาวศศิวิมล สิรินนทเกต)
เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
หัวหน้าฝ่ายปกครอง สำนักงานเขตหนองแขม

ลงชื่อ..... ..... ผู้อนุมัติแผน
(นางมณีวรรณ ศรีสวัสดิ์)
ผู้อำนวยการเขตหนองแขม